

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра історіографії і джерелознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

(підпис)
“ ____ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Видатні постаті України XX – XXI ст. в історіографічному дискурсі»

Галузь знань **03 Гуманітарні науки**

Спеціальність **032 Історія та археологія**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Видатні постаті України XX – XXI ст. в історіографічному дискурсі» для студентів напряму підготовки 03 Гуманітарні науки, Спеціальності 032. – 2019 р. – 9 с.

Розробник: кандидат історичних наук, доцент Кіндрачук Н.М.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри історіографії і джерелознавства

Протокол № 12 від “ 24” червня 2019 р.

Завідувач кафедри історіографії і джерелознавства

_____ доц. Марущенко О.В.
(підпис)

“24” червня 2019 р.

Схвалено науково-методичною радою факультету історії, політології і міжнародних відносин.

Протокол № 11 від “26” червня 2019 р.

Голова науково-методичної ради _____ проф. Кугутяк М.В.
(підпис)

“26” червня 2019 р. .

© Кіндрачук Н.М., 2019 рік

© Факультет історії, політології і міжнародних відносин, 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Спецкурс за вибором	
	Напрямок підготовки <u>032 Історія і археологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Історія і археологія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		___4_-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		6-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	12 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	
Індивідуальні завдання: ___ год.			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% / 67%

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета викладання дисципліни «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» вбачається у тому, щоб на основі аналізу наукової та науково-полярної літератури сформувані в студентів комплекс знань, вмінь та навичок з історії видатних особистостей України, їх особистих талантів та харизми, за допомогою яких вони досягли успіху в управлінні людьми, народом, державою, зробили неабиякі досягнення і значний вклад у розвиток соціально-політичної, економічної, культурно-мистецької, освітньо-наукової сфер життя України ХХ – ХХІ ст. і цим вплинули на подальший хід історичних подій.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати

Студенти повинні *знати*:

- походження влади та її соціальну природу;
- генезис, принципи, інститути влади;
- історичні особливості формування політичної культури в Україні;
- роль української національної інтелігенції у суспільно-політичному житті України;
- значення інтелігенції в збереженні національної самосвідомості українців;
- історичну роль української інтелігенції ХХ – ХХІ ст. в боротьбі за встановлення демократичної, незалежної України.

У процесі опанування курсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» студенти засвоюють передбачені програмою знання і на цій основі набувають необхідних вмінь і навичок для достатньо глибокого аналізу різноманітних подій, процесів і явищ зі сфери політичного, соціально-економічного, культурного життя України та робити відповідні власні судження і висновки.

вміти :

Студенти повинні *знати*:

- походження влади та її соціальну природу;
- генезис, принципи, інститути влади;
- історичні особливості формування політичної культури в Україні;
- роль української національної інтелігенції у суспільно-політичному житті України;
- значення інтелігенції в збереженні національної самосвідомості українців;
- історичну роль української інтелігенції ХХ – ХХІ ст. в боротьбі за встановлення демократичної, незалежної України.

У процесі опанування курсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» студенти засвоюють передбачені програмою знання і на цій основі набувають необхідних вмінь і навичок для достатньо глибокого аналізу різноманітних подій, процесів і явищ зі сфери політичного, соціально-економічного, культурного життя України та робити відповідні власні судження і висновки.

2.3. Мета проведення лекцій з курсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» вбачається у тому, щоб на основі аналізу наукової та науково-полярної літератури сформувані в студентів комплекс знань, вмінь та навичок з історії видатних особистостей України, їх особистих талантів та харизми, за допомогою яких вони досягли успіху в управлінні людьми, народом, державою, зробили неабиякі досягнення і значний вклад у розвиток соціально-політичної, економічної, культурно-мистецької, освітньо-наукової сфер життя України ХХ – ХХІ ст. і цим вплинули на подальший хід історичних подій.

2.4. Завдання проведення лекцій.

У результаті проведення лекцій студенти повинні:

знати

- мету і завдання курсу «Видатні постаті України XX – XXI ст. в історіографічному дискурсі»;
- структуру предмету, взаємозв'язок з іншими предметами, вихід предмету на практичну діяльність;
- загальні питання української політики XX – XXI ст.;
- основні проблем становлення, формування і дослідження джерельної бази з історії ЗУНР;
- вивчити найвідоміших українських митців, діячів культури, освітян, дисидентів, та борців за Українську незалежну державу.

вміти

- здійснювати порівняльний аналіз вітчизняної та зарубіжної історіографії;
- визначати особливості сучасного стану дослідження окресленої теми в історіографії;
- вільно володіти матеріалом з курсу «Видатні постаті України XX – XXI ст. в історіографічному дискурсі»;
- розкривати суть будь-якого питання з тих, які розглядалися під час лекційних занять;
- не лише викладати фактичний матеріал, а й здійснювати його аналіз.

2.5. Мета проведення практичних (семінарських) занять. Метою семінарського заняття є набуття, примноження й оновлення знань по окремим питанням з визначеної теми. Передбачається два етапи його організації: 1) підготовка студентів до аудиторного семінарського заняття; 2) обговорення планованих питань у відведених аудиторних годинах. На першому етапі необхідно сформувати інформаційне коло дослідження за визначеним питанням. Для кращої оптимізації організаційної роботи студентам пропонується керуватися такими принципами:

- 1) пошук матеріалів потрібно здійснювати за чітко визначеним питанням, не зупиняючись на побічних проблемах,
- 2) спочатку матеріал накопичується без оцінки його значення, а потім проводиться фільтрація або відбір істотних елементів і, нарешті, виключаються зайві чи дублюючі.

Результати пошуку фіксуються окремо у зошитах з семінарських занять. Існує декілька форм конспектування знайденого матеріалу. Перший передбачає повну і ґрунтовну відповідь з урахуванням детальних елементів, складених таблиць чи схем. Другий – тезове викладення матеріалу, коли студент фіксує скорочено визначальні позиції і думки різних науковців. Обрання певної форми визначається рівнем науково-дослідної культури студента і потребою у певному самовдосконаленні.

Під час обговорення запланованих питань у відведених аудиторних заняттях слід користуватися встановленою культурою наукового виступу, аргументації та дискусії. Важливими елементами цього процесу є обґрунтування істинності судження, логіка і послідовність викладення матеріалу, чітке формулювання основних тез і висновків, висловлення своєї позиції тощо.

Для кращої орієнтації у процесі підготовки до семінарських занять пропонується визначення основної мети, питань плану, реферативні фіксовані виступи, тести і питання для самоконтролю та список літератури.

2.6. Завдання проведення практичних (семінарських) занять.

У результаті проведення практичних (семінарських) занять студенти повинні знати:

- хронологічні рамки спецкурсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі»;
- визначення об'єкту, предмету та окресленні кола завдань, які ставить перед собою даний спецкурс;
- тематику та проблематику спецкурсу,;
- загальний огляд бібліографічних досліджень з окресленої проблеми;
- зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті;
- роль української діаспори на шляху здобуття та утвердження незалежності України.

У результаті проведення практичних (семінарських) занять студенти повинні вміти:

- глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекціях;
- узагальнити фактологічний матеріал з вивченого предмету;
- виділяти ключові пункти у матеріалі, що вивчається;
- працювати з першоджерелами, науковими публікаціями, різними документами, рекомендованою літературою;
- закріпити знання понятійно-категоріального апарату курсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі»;
- аналізувати статистичні дані;
- систематизувати свої переконання, відпрацювати навички наукової дискусії;
- здійснювати пошук і відбір історіографічних джерел;
- опанувати основні прийоми історичної критики історіографічних джерел;
- логічно мислити і викладати матеріал, робити аргументовані висновки, користуватися джерелами, науковою та довідковою літературою;
- давати історіографічний аналіз наукової проблеми, що вивчається.

З метою поглибленого вивчення проблем курсу «Видатні постаті України ХХ – ХХІ ст. в історіографічному дискурсі» передбачаються активні форми і методи проведення семінарських занять, такі як: *дискусія, обговорення, брифінг, «круглий стіл», виступи з рефератами, доповідями, повідомленнями.*

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Андрей Шептицький духовний лідер українського народу

Тема 2. Микола Міхновський як ідеолог українського націоналізму

Тема 3. Постать Євгена Коновальця у революційну добу 1917 – 1921 рр.

Тема 4. В'ячеслав Чорновіл - найвідоміший український дисидент та борець за Українську незалежну державу

Тема 5. Культурно-мистецький шлях Володимира Івасюка

Тема 6. Алла Горська - українська шістдесятниця, художниця, дисидентка

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 7. Роль української діаспори на шляху здобуття та утвердження незалежності України.

Тема 8. Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті

Тема 9. Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті

Тема 10. Реформи та ілюзії: Президент Леонід Кучма

Тема 11. Українська помаранчева революція: надії та розчарування українців. Президентство Віктора Ющенка

Тема 12. Президент-втікач Віктор Янукович

Тема 13. Петро Порошенко і євроінтеграція в Україні

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		Л	П	с.р.
1	90	12	18	60
Модуль 1				
Тема 1. Андрей Шептицький духовний лідер українського народу	7	2		5
Тема 2. Микола Міхновський як ідеолог українського націоналізму	7	2		5
Тема 3. Постать Євгена Коновальця у революційну добу 1917 – 1921 рр.	7	2		5
Тема 4. В'ячеслав Чорновіл - найвідоміший український дисидент та борець за Українську незалежну державу	7	2		5
Тема 5. Культурно- мистецький шлях Волордимира Івасюка	7	2		5
Тема 6. Алла Горська - українська шістдесятниця, художниця, дисидентка	7	2		5
Разом за змістовим модулем 1	42	12	-----	30

Модуль 2				
Тема 7. Роль української діаспори на шляху здобуття та утвердження незалежності України.	9		4	5
Тема 8. Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті	9		4	5
Тема 9. Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті	7		2	5
Тема 10. Реформи та ілюзії: Президент Леонід Кучма	7		2	5
Тема 11. Українська помаранчева революція: надії та розчарування українців. Президентство Віктора Ющенка	6		2	4
Тема 12. Президент-втікач Віктор Янукович	6		2	4
Тема 13.	4		2	2

Петро Порошенко і євроінтеграція в Україні				
Разом за змістовим модулем 2		-----	18	30
Усього годин	90	12	18	60

5. Теми семінарських занять

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема I. Роль української діаспори на шляху здобуття та утвердження незалежності України.	4 год.
2	Тема II. Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті	4 год.
3	Тема III. Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті	2 год.
4	Тема IV. Реформи та ілюзії: Президент Леонід Кучма	2 год.
5	Тема V. Українська помаранчева революція: надії та розчарування українців. Президентство Віктора Ющенка	2 год.
6	Тема VI. Президент-втікач Віктор Янукович	2 год.
7	Тема VII. Петро Порошенко і євроінтеграція в Україні	2 год.
	Разом	18 год.

6. Самостійна робота

Самостійна робота

Самостійна робота студентів зорієнтована, здебільшого, на модульно-рейтингову систему оцінювання знань. Вона є складовим елементом університетської освіти та закономірним продовженням аудиторної роботи викладача і студентів.

Формою організації самостійної роботи студентів є виконання наступних завдань:

- опанування студентами додаткової літератури в межах курсу,
- рецензування наукових видань,
- самостійна робота для підготовки рефератів,
- виконання індивідуальної практичної роботи по підготовці до контрольного завдання.

Організація самостійної роботи студентів передбачається за наступними темами:

№.№	Назва теми	К-ть
-----	------------	------

		год
Змістовий модуль 1		
1	<i>Тема 1.</i> Андрей Шептицький духовний лідер українського народу	5 год.
2	<i>Тема 2.</i> Микола Міхновський як ідеолог українського націоналізму	5 год.
3	<i>Тема 3.</i> Постать Євгена Коновальця у революційну добу 1917 – 1921 рр.	5 год.
4	<i>Тема 4.</i> В'ячеслав Чорновіл - найвідоміший український дисидент та борець за Українську незалежну державу	5 год.
5	<i>Тема 5.</i> Культурно-мистецький шлях Волордимира Івасюка	5 год.
6	<i>Тема 6.</i> Алла Горська - українська шістдесятниця, художниця, дисидентка	5 год.
Змістовий модуль 2		
7	<i>Тема 7.</i> Роль української діаспори на шляху здобуття та утвердження незалежності України.	5 год.
8	<i>Тема 8.</i> Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті	5 год.
9	<i>Тема 9.</i> Зростання української національної свідомості в роки «перебудови» та поява і розгортання дисидентського руху: видатні постаті	5 год.
10	<i>Тема 10.</i> Реформи та ілюзії: Президент Леонід Кучма	5 год.
11	<i>Тема 11.</i> Українська помаранчева революція: надії та розчарування українців. Президентство Віктора Ющенка	4 год.
12	<i>Тема 12.</i> Президент-втікач Віктор Янукович	4 год.
13	<i>Тема 13.</i> Петро Порошенко і євроінтеграція в Україні	2 год.
ВСЬОГО		60 год.

Перелік орієнтовних тем рефератів

8. Методи навчання

1. Група методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1.1. Підгрупа за джерелом передачі навчальної інформації:

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіду, лекцію.
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація
- практичні методи: досліди, вправи, навчальна праця. Лабораторні та практичні роботи, твори, реферати учнів

1.2. Підгрупа за логікою передачі та сприймання навчальної інформації:

- Індуктивні методи. Втілюються за принципом: від часткового до загального, від конкретного до абстрактного.
- Дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень.

1.3. Підгрупа за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок:

- репродуктивні методи - відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками;
- творчі, проблемно-пошукові методи визначають порівняно вищий щабель процесу навчання, особливо там, де він організований на вищому, ніж у масовій школі, рівні. Проблемно-пошукова методика, на відміну від репродуктивної, пояснювально-ілюстративної, має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність студентів.

1.4. Підгрупа за ступенем керівництва навчальною роботою:

- навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна робота в аудиторії;
- самостійна робота студентів поза контролем учителя - самостійна робота вдома.

2. Група методів стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

2.1. Підгрупа методів стимулювання інтересу до навчання:

- створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу (використання пізнавальних ігор, цікавих пригод, гумористичних уривків, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів);
- пізнавальні ігри як метод для стимулювання та формування інтересу до знань (ігри-подорожі, вікторини тощо);
- навчальні дискусії як інтерес до предмету;
- аналіз життєвих ситуацій як метод застосування теоретичних знань на практиці.

2.2. Підгрупа методів стимулювання обов'язку й відповідальності:

- роз'яснення мети навчального предмета - метод стимулювання, основним правилом якого є: «Це згодиться в житті», «Без цього не можна бути освіченою та культурною людиною», «У майбутньому це стане тобі необхідним»;
- вимоги до вивчення предмета (орфографічні, дисциплінарні, організаційно-педагогічні). їх виконання привчає учнів до дисциплінованості, що є головним у використанні цих методів, хоча даний аспект вивчено в дидактиці недостатньо;
- заохочення та покарання в навчанні: оцінка студента за успіхи, усне схвалення та осуд педагога. Внутрішній закон кожного педагога - не користуватись антипедагогічними прийомами: виведення з заняття, виставлення негативної оцінки за поведінку, фізичне покарання тощо.

3. Група методів контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції та взаємокорекції:

- соціальні, пов'язані з готовністю брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень у суспільному житті, у врегулюванні конфліктів ненасильницьким шляхом, у функціонуванні й розвитку демократичних інститутів суспільства;
- полікультурні - стосуються розуміння несхожості людей, взаємоповаги до їхньої мови, релігії, культури тощо;
- комунікативні - передбачають опанування важливого в роботі та суспільному житті усного й писемного спілкування, оволодіння кількома мовами;
- інформаційні, зумовлені зростанням ролі інформації в сучасному суспільстві та передбачають оволодіння інформаційними технологіями, уміннями здобувати, критично осмислювати та використовувати різноманітну інформацію;
- саморозвитку та самоосвіти, пов'язані з потребою та готовністю постійно навчатися як у професійному відношенні, так і в особистому та суспільному житті;
- компетенції, що реалізуються у прагненні та здатності до раціональної продуктивної, творчої діяльності.

4. Група бінарних, інтегрованих (універсальних) методів навчання: бінарні - подвійні, коли метод і форма зливаються в єдине ціле або два методи поєднуються в один;

інтегровані (універсальні) - це поєднання трьох-п'яти методів у єдине ціле під час організації навчання.

9. Методи контролю

- 1) усне опитування на семінарських заняттях;
- 2) письмові контрольні роботи;
- 3) виконання та захист практичних робіт;
- 4) індивідуальні завдання.

Контроль знань і умінь студентів здійснюється шляхом обговорення й оцінювання виступів і рефератів на семінарських заняттях, проведення письмових контрольних робіт за підсумками вивчення певних тем, співбесід і перевірки конспектів у ході відпрацювання студентами пропущених занять і отриманих негативних оцінок.

Кожен модуль завершується письмовою контрольною роботою.

Загальні критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни при підсумковому контролі:

“*відмінно*” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

“*добре*” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

“*задовільно*” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

“*незадовільно*” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль – 30 бал. (виводиться середнє арифметичне).

Контрольна робота – 10 бал. (дві контрольні роботи).

Індивідуальна робота – 10 бал.

Залік – 50 бал.

Загальна кількість балів тах – 100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Рекомендована література

Базова

1. Алексєєв Ю. М., Кульчицький С. В., Слюсаренко А. Г. Україна на зламі історичних епох: Держ. процес 1985–1999 рр.: Навч. посіб. – К.: ЕксОб, 2000. – 296 с.
2. Авер'янова Н. Мистецька еліта України: Алла Горська в когорті шістдесятників. Українознавство. 2014. 1(17). С. 57–59.
3. Воронець Л. Доба Євгена Коновальця. Нація і держава. 2011. 9 червня. № 21 (393). С. 3.
4. Гентош Л. Митрополит Андрей Шептицький як засновник та меценат Національного музею у Львові: засади діяльності, пріоритети розвитку та історична спадщина. Краєзнавство, 2016. 1(2). С. 212 – 220.
5. Медвідь Ф. Митрополит Андрей Шептицький як духовний будівничий української нації. Політичний менеджмент. № 4, 2005. С. 167–175.
6. Маньковська Р. Крунлий стіл «Вячеслав Чорновіл: постатть на тлі епохи (до 80-річчя від дні народження)». Український історичний журнал. 2018. № 3. С. 231 – 235.
7. Медвідь Ф. Митрополит Андрей Шептицький як духовний будівничий української нації. Політичний менеджмент. № 4, 2005. С. 167–175.
8. Міхновський М. І. Самостійна Україна М. І. Міхновський; упоряд. Р. Коваль та ін.; ред. Р. Коваль. К.: Діюкор, 2002. 80 с.
9. Негодяєва С.А. Особливості документальної повісті Івана Дзюби „Спогади і роздуми на фінішній прямій”. Вісник Луган. нац. пед. ун.-ту ім. Т. Шевченка. 2013. № 22 (281). С.115–122.
10. Панченко П. О. Релігійні конфесії в Україні в контексті історизму. – К.: Стилос, 2003. – 307 с.

11. Побережець Г. Творчий шлях Вячеслава Максимовича Чорновола. Наукові записки. Серія: історичні науки. 17. С. 110 – 115.
12. Турченко Ф.Г. «Харківський проект» Миколи Міхновського. Наукові праці історичного факультету ЗДУ. 2002. Випуск XV. С. 7–35.
13. *Studia methodologica* (Творчість Дмитра Павличка). Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2010. 30. 286 с.

Допоміжна

1. світу. – К. : Політвидав України, 1988. – 271 с.
2. Кауль Т. От Сталина до Горбачова и далее. – М.: Прогресс, 1991. – 221 с.
3. Барановська Н. П. Україна – Чорнобиль – Світ: Чорнобильська проблема у міжнародному вимірі, 1986–1999 / Відп. ред. В.А. Смолій. – К.: Ніка-Центр, 1999. – 400 с.
4. Курносів Ю. Проблеми перебудови в УРСР // УІЖ. – 1990. – № 7. – С. 42–49.
5. Литвин В. Політична арена України. Дійові особи та виконавці. – К., 1994. – 495 с.
6. Русначенко А. Пробудження. Робітничий рух на Україні в 1989 – 1993 рр. – К., 1995. – Кн. 1-2. – 376 с.
7. Шаповал Ю. В. Щербицький: особа політика серед обставин часу // УІЖ. – 2003. – № 1. – С. 118–129.
8. Барановська Н. Чорнобильська катастрофа в публікаціях. – К., 2004. – 207 с.
9. Солдатенко В. Ф. У пошуках соціальної і національної гармонії. – К., 2006.
10. Васюта С. І. Постчорнобильський період в Україні: Нац. досвід в контексті цивілізаційних стратегій. – К., 2001. – 132 с.
11. Плющ М. Р. Промисловість України у 80–90-ті роки: Люди, проблеми, уроки / Відп. ред. О. П. Реєнт. – К., 2002. – 335 с.

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.